

S O D A
Bezpečnostní datový list
Stav 22.9.1997

1. Identifikace chemických produktů a společnosti

Identifikace výrobce

Solvay Alkali GmbH

Xantener Strasse 237

D-47495 Rheinberg

SRN

Telefon: 0049 2843/73-0

telefax: 0049 2843/73-2192

Nouzové tel.č. 0049 2843/73-112

Informace o produktu

Obchodní jméno

SODA

Chemický název

Uhličitan sodný

Synonyma

Lehká kalcinovaná soda

Těžká kalcinovaná soda

Soda zvláštního zrnění 250/1000

Soda vysoce čistá

Granulovaná soda

Brikety ze sody-Brimet

Chemický vzorec Na_2CO_3

Molekulová hmotnost 106

Číslo CAS : 497-19-8

Číslo ID (dodatek I) : 011-005-00-2

Číslo EG (EINECS) : 207-838-8

2. Složení

uhličitan sodný

číslo CAS : 497-19-8

číslo ID (dodatek I): 011-005-00-2

Symbol EHS : Xi

Věta – R : 36

3. Možné nebezpečí

-nebezpečné na základě alkalických vlastností

-působení hlavně na základě dráždivých vlastností

4. Opatření první pomoci

Všeobecné pokyny

- použít ochranné pomůcky (viz odd. 8)
- při zasažení očí a obličeje ošetřit především oči
- znečištěný oděv vyprat ve vodě

Působení

Všeobecně

- dráždění sliznic a očí
- smrtelné případy byly pozorovány při požití jednorázové dávky 30 g a více (dospělá osoba/70 kg hmotnosti)

Vdechnutí

- dráždění nosní dutiny a nosohltanu
- při zvýšené koncentraci kašel
- v případě opakované dlouhodobé expozice: riziko bolesti krku a krvácení z nosu
- stupeň rizika 3: těžké následky za nepříznivých okolností-nutná lékařská pomoc-systematické všeobecné a speciální bezpečnostní opatření odpovídají okolnostem

Zasažení očí

- silné dráždění očí, slzení, zčervenání a opuchnutí očních víček
- riziko těžkého a dlouhodobého poškození očí
- stupeň rizika 2: malé následky za všech okolností-dostatečná je první pomoc-v každém případě jsou potřebná všeobecná bezpečnostní opatření

Zasažení pokožky

- dráždění při kontaktu s vlhkou pokožkou
- při opakovaném kontaktu: suchá a popraskaná pokožka
- stupeň rizika 3: těžké následky za nepříznivých okolností-nutná lékařská pomoc- systematické všeobecné a speciální bezpečnostní opatření odpovídají okolnostem

Požítí

- silné podráždění s rizikem poleptání úst a jícnu a žaludku
- nevolnost a zvracení
- po požití většího množství: nevolnost a zvracení (krvavé), křeče břicha a průjem(krvavý)
- stupeň rizika 2: malé následky za všech okolností-dostatečná je první pomoc-v každém případě jsou nutná všeobecná bezpečnostní opatření

První pomoc

Vdechnutí

- zasažení osoby vyvést na čerstvý vzduch, vyčistit nosní a hltanovou dutinu
- při dušnosti vyhledat lékaře

Zasažení očí

- oči ihned 15 minut proplachovat pod tekoucí vodou i pod očními víčky
- v každém případě k očnímu lékaři

Zasažení pokožky

- svléknout boty, ponožky a znečištěný oděv, zasaženou kůži omýt tekoucí vodou
- čistý oděv
- při bolestech nebo zčervenání kůže k lékaři

Vdechnutí

- v každém případě k lékaři
- zajistit transport do nemocnice

Když je osoba při plném vědomí:

- vypláchnout ústa a podat k pití
- nevyvolávat zvracení

Když je osoba v bezvědomí:

- povolit límec a těsný oděv a zasaženou osobu s podloženou hlavou položit na levou stranu
- když je nutné-dýchat s pomocí dýchací masky, napojené na přívod kyslíku
- zabránit prochlazení (osobu přikrýt)

Pokyny pro lékaře

Vdechnutí

-odpadají

Zasažení očí

- odpadají

Zasažení pokožky

- odpadají

Požitií

- ošetření poleptaného trávicího traktu a následné pozorování

5. Protipožární opatření

Vhodné hasicí prostředky

- v případě požáru v okolí jsou vhodné všechny hasicí prostředky (s výhradou níže uvedených údajů)

Nevhodné hasicí prostředky

- bez omezení

Zvláštní rizika

- nehořlavý

Ochranná opatření při nasazení

- nejsou vyžadována zvláštní preventivní opatření

6. Opatření při náhodném úniku

Všeobecná ochranná opatření a opatření, vztahující se na osoby

- ochranná opatření shodná s odstavcem 8

Postup čištění

- produkt mechanicky uklidit, zamezit prášení
- uložit do uzavřených, označených a k produktu odolných nádob
- likvidace – viz odstavec 13
- zasaženou plochu umýt velkým množstvím vody

Opatření pro životní prostředí

- zabránit úniku do prostředí(kanalizace, vodní zdroje,půda,...)
- při značném úniku produktu ihned uvědomit příslušné úřady

7. Manipulace a skladování

Manipulace

- pracovat v dobře větraných prostorách
- držet odděleně od reaktivních látek (viz odstavec 10)

Skladování

- v suchém skladu

Jiná bezpečnostní opatření

- pracovníky seznámit s nebezpečností výrobku
- odstraňovat přílišnou
- dbát bezpečnostních opatření uvedených v odstavci 8

Balení

- papír/PE
- PPL tkanina s PE vrstvou
- PPL tkanina/PE

8. Vymezení expozice a osobní ochrana

Technická bezpečnostní opatření

- místní odsávání
- místní odsávání odpovídající emisnímu riziku

Exposiční mezní hodnoty

- SODA
MAK (Německo)
= 6mg/m³
nár.odkaz (DE)
všeob. mezní hodnoty pro prach

Ochrana dýchání

- při vzniku prachu/kouře, prachový filtr P2

Ochrana rukou

- pracovní rukavice
- doporučený materiál: neoprén, kaučuk

Ochrana očí

- při tvorbě prachu prachotěsné ochranné brýle
- při nebezpečí postřikání-těsné ochranné brýle, ochrana obličeje

Ochrana pokožky

- ochranný oděv
- ochranný oděv/holínky z neoprénu nebo kaučuku při nebezpečí postřikání
- ochranný oděv/holínky z neoprénu nebo kaučuku při nebezpečí prachu

Hygiena práce

- sprcha
- dotázat se příslušného závodního lékaře nebo bezpečnostního technika na příslušné pracovní pomůcky vhodné pro příslušné pracovní podmínky

9. Fyzikální a chemické vlastnosti

Forma : krystalická, prachová

Barva : bílá

Zápach : bez zápachu

Změna skupenství

- bod tání:
- **bod varu (1013 mbar) :**
údaje nejsou známy

Bod vzplanutí

- nepoužitelné (neupotřebitelné)

Samozápalnost

- není

Tlak páry

- údaje nejsou známy

Hustota

- skutečná měrná hustota(D 20/4)
- 2,533
- sypná hustota
od 0,5 do 0,7 kg/dm³
metoda: „Free flow“ (lehká soda)
- sypná hustota
od 0,9 do 1,15 kg/dm³
metoda: „Free flow“ (těžká soda)

Relativní hustota plynu(vzduch=1)

- údaje nejsou známe

Rozpustnost

- voda
= 72g/l
při teplotě od 0 °C
- malá rozpustnost:
- v čistém alkoholu

Hodnota pH

11,1

koncentrace : 1%

Rozdělovací koeficient(a-Oktanol/voda)

Nepoužitelné(neupotřebitelné)

Viskozita

- údaje nejsou známy

Teplota rozkladu

>400°C

Nebezpečí výbuchu

- není výbušný
- Poznámka

Stupeň výbušnosti prachu: údaje nejsou známy

Požární vlastnosti

- nepodporuje hoření

Stabilita

- stabilní za běžných podmínek užití(viz odstavec 7)

Podmínky, kterých je nutno se vyvarovat

- teplo/zdroje tepla
- vlhkost

Materiály, s nimiž nesmí přijít do styku

- kyseliny
- zinek
- pálené vápno
- hliník

Nebezpečné zplodiny rozkladu

- nejsou

11. Toxikologické údaje**Aktuální toxicita**

- podání ústně, LD 50, potkan, 2 000 mg/kg
- podání kůže, LD 50, potkan, data nejsou známa
- inhalace, LD 50, 2 hodiny, potkan, 2,3 mg/l

Dráždivost

- králík, nedráždí(kůže)
- králík, dráždí(oči)

Citlivost

Údaje nejsou známy

Chronická toxicita

- inhalace, potkan,cílový orgán,: plíce, 0,07mg/l, postřehnutelný efekt
- žádný vliv na rozmnožování

Toxikologické hodnocení

- nebezpečné zejména na základě dráždivého účinku výrobku
- žádný pozorovatelný toxický účinek

12. Ekologické informace

Akutní ekotoxicitá

- ryby, *Lepomis macrochitus*, LD 50, 96 hodin, 300ml/l
- korýši, *Daphnia magna*, EC 50, 48 hodin, 265mg/l
- řasy, *Nitzschia linearis*, EC 50, 5 dní, 242 mg/l

Chronická toxicita

- fytoplankton, EC, biomasa, 7 dní, 14mg/l

Stabilita a reaktivita

- vzduch
výsledek: neupotřebitelný
- voda, hydrolýza
výsledek: zplodina rozkladu carbonat(pH 10)/bicarbonat (pH 6-10)
kysličník uhličitý/CO₂ (pH 6)
- půda
výsledek: hydrolýza jako funkce pH-hodnoty

Biologická odbouratelnost

- Aerobní/anaerobní
- Výsledek: nepoužitelný

Biologický akumulární potenciál

- log Po/w
Výsledek: nepoužitelný

Ekotoxikologické zhodnocení

- pozorované účinky hlavně na základě alkalických vlastností produktu
- produkt nepředstavuje pro životní prostředí žádné popsitelné nebezpečí

13. Pokyny pro zneškodňování

Zneškodňování odpadů

- při zneškodňování odpadů mít na zřeteli místní a národní předpisy
- pro recyklaci kontaktovat bursu odpadů
- rozpustit ve vodě
- produkt neutralizovat kyselinou
- zředit velkým množstvím vody
- po předešlé přípravě může být roztok vypuštěn do kanalizace

Zneškodnění obalů

- když je možné, pro tento produkt rezervovat vlastní kontejner
- když není možné
- prázdné obaly propláchnout velkým množstvím vody a s propírací vodou naložit stejně jako s produktem
- zcela prázdné obaly mohou být znovu použity, recyklovány nebo se zřetelem k místním předpisům zničeny
- nebo
- obaly spáleny v místní spalovně průmyslových odpadů

14. Údaje o přepravě

- produkt není zařazen do kategorie nebezpečných látek

15. Nařízení

EG- charakteristika

- název látky
uhličitan sodný
- shodně s přílohou I Směrnice 67/548/EHS/(19.přil.:93/72/EHS).
- Znak nebezpečí:
Xi dráždivý
Věta – R
36 dráždí oči
věta –S
(2) (chraňte před dětmi)
22 Prach nevdechovat.
26 Při zasažení očí důkladně propláchnout a kontaktovat lékaře
- značka „ nebezpečí pro životní prostředí“: Nepřiznána (viz. oddíl 12)

Národní předpisy (D)

- WGK= 1(pH – změna ve vodě působí škodlivě)
Zařazení odpadu č. :515 08
(od 1.1.1999: EWC kód 060301)

Pro Českou republiku je nutné se řídit hygienickými předpisy svazek 37/78 , zejména směrnice č. 46 o hygienických požadavcích na pracovní prostředí. Dále je nutno dodržovat všechny státní a místní směrnice, které jsou k této látce k dispozici.

16. Ostatní údaje

- Celkové shrnutí

Uvedené údaje odpovídají současnému stavu našeho poznání a zkušeností s produktem ; nejsou konečné. Vztahují se – když není udáno jinak – na uvedená produkt. Při kontaktu , např. ve směsi s jiným produktem , je nutné prověřit zda nemohou vzniknout další nebezpečí.

Udané informace v žádném případě nezprošťují příjemce zboží od dodržování všech bezpečnostních, hygienických, zdravotních a ekologických předpisů.